

Værnetingsaftale fandt anvendelse i en sag om bortkomst af gods

I en ny sag tog Højesteret stilling til spørgsmålet om, hvorvidt Bruxelles I-forordningen skulle finde anvendelse på en transport af gods fra Shanghai i Kina til København i Danmark. Til trods for at transporten skete i henhold til en søtransportaftale mellem en dansk transportør og dansk undertransportør, anså Højesteret – i modsætning til by- og landsretten – retsforholdet for at være internationalt. Den indgåede værnetingsaftale kunne derfor ikke tilsidesættes efter reglerne i søloven.

Sagens omstændigheder

En dansk industrivirksomhed bestilte i 2017 en transport af nogle højtryksrensere fra Shanghai til København og indgik i den sammenhæng i en transportaftale med en dansk speditør. Speditøren viderekontraherede herefter selve søtransporten til en dansk undertransportør.

Under søtransporten kom skibet ud i hårdt uvejr og tabte i den forbindelse tre containere i Middelhavet. Vareforsikringen udbetalte erstatning til den danske industrivirksomhed og indtrådte efterfølgende i virksomhedens krav mod speditøren. Under regressagen inddrog speditøren imidlertid den udførende transportør som part i sagen, da vedkommende havde stået for søtransporten, hvorunder godset gik bort.

Bruxelles I-forordningen finder anvendelse på internationale civil- og handelsretlige sager. I en sag som denne mellem to danske parter vil det som udgangspunkt betyde sagsanlæg ved retten i Danmark. Dette var også aftalen mellem den danske industrivirksomhed og speditøren. I fragtbrevet mellem speditøren og undertransportøren fremgik det imidlertid, at tvister, der udsprang af forholdet mellem dem, skulle afgøres ved retten i England.

Det er en forudsætning for anvendelse af reglerne i Bruxelles I-forordningen, at der er tale om et internationalt retsforhold. Retten i Danmark måtte derfor vurdere, om undertransportørens standardbetingelser kunne anses for at være aftalt mellem parterne, og dermed om sagen skulle anlægges i Danmark eller i England.

By- og landsretten vurderede begge, at der ikke var tale om et internationalt retsforhold, og at parterne derfor ikke gyldigt kunne aftale at fravige det udgangspunkt, der er fastsat i sølovens § 310, stk. 1. Denne regel fastsætter bl.a., at en part som udgangspunkt skal sagsøges det sted, hvor godset skal leveres, eller hvor vedkommende har sit hovedkontor.

Der fandtes derfor at være værneting i Danmark, og det blev i den anledning bl.a. anført, at der var tale om en dansk speditør, en dansk undertransportør og en dansk kunde med levering i Danmark.

Afgørelsen fra Højesteret

I modsætning til by- og landsretten fandt Højesteret derimod, at sagen udgjorde et internationalt retsforhold. Højesteret lagde i den forbindelse vægt på, at begge transportører var professionelle aktører inden for international transport samt det faktum, at selve tvisten mellem dem udsprang af bortkommet gods under søtransport fra Kina til Danmark.

Ifølge Højesteret fandt Bruxelles I-forordningen således anvendelse på retsforholdet.

NJORD Law Firms bemærkninger

Hvis parterne har indgået en værnetingsaftale, der henviser til et land, som er omfattet af Bruxelles I-forordningen (dvs. et EU-land), så finder undtagelsen i sølovens § 310 anvendelse. Bruxelles I-forordningen er en EU-retskilde og har oprindeligt været tiltænkt at gælde i sager mellem parter bosat i forskellige EU-lande. Højesteret har nu fastslået, at forordningen også finder anvendelse over for to (danske) selskaber i samme land, hvis ellers blot retsforholdet har den nødvendige internationale karakter.

Dommen illustrerer tilmed, at retten i sin vurdering af om transporten i sin helhed må antages at være af international karakter bør inddrage, om den pågældende transport reelt varetages af et moderselskabs udenlandske datterselskab.

Som følge af Storbritanniens exit af EU er det nærliggende at bemærke, at dette ikke havde nogen selvstændig betydning for på bedømmelsen af værnetingsspørgsmålet, idet Storbritannien i forbindelse med sagens anlæg stadig var en del af EU. Det bliver imidlertid interessant at følge, hvordan Englands udtræden af det europæiske samarbejde vil få betydning i fremtidige sager, hvor der i en værnetingsklausul henvises til engelske domstole.

Send os en besked

Du er velkommen til helt uforpligtende at kontakte vores transportretlige advokater, hvis du har et spørgsmål eller en udfordring.

Tilmeld dig vores nyhedsbrev

Hold dig opdateret ved at følge os på LinkedIn

ULLA FABRICIUS
ADVOKAT (H), PARTNER

(+45) 77 40 10 12
UF@NJORDLAW.COM